



01. Asielzoeker met grote kans op vergunning kan al na 3 maanden werken

Rijksoverheid (bron: Pont Zorg en Sociaal 4 November 2025)

De regels voor asielzoekers om te mogen werken gaan veranderen. Nu mogen asielzoekers die in de asielprocedure zitten na 6 maanden gaan werken, straks mag dat al na 3 maanden nadat hun asielprocedure is gaan lopen. Dit geldt alleen voor asielzoekers die een grotere kans hebben om in Nederland mogen blijven. Asielzoekers met een lage kans op een asielvergunning mogen volgens de nieuwe regels juist niet meer werken. Dat geldt bijvoorbeeld voor mensen uit veilige landen.



Dit schrijft minister Mariëlle Paul van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in een internetconsultatie die vandaag opengaat.

Minister Paul van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: "Wie een grote kans heeft om in Nederland te mogen blijven, moet zo snel mogelijk meedoen. Een baan is goed voor de persoon zelf. Daarnaast lever je zo ook een belangrijke bijdrage aan de economie en de samenleving. Maar wie hier niet mag blijven, mag ook niet werken. Dat is de basis voor een eerlijk, duidelijk en noodzakelijk migratiebeleid."

EU Asiel- en migratiepact

De aanleiding voor het veranderen van deze regels is het EU Asiel- en migratiepact dat op 12 juni 2026 in werking treedt. Vanaf dan geldt er 1 gezamenlijk Europees asielsysteem. In het pact zitten verordeningen en een richtlijn die ervoor moeten zorgen dat de instroom van asielzoekers naar Nederland en de EU afneemt. Dit moet de lasten tussen de lidstaten beter verdelen. Dit betekent een snellere procedure voor asielzoekers die afkomstig zijn uit veilige

landen, en daardoor weinig zicht hebben op verblijf in de EU. Dit maakt het ook makkelijker om snel te beoordelen of iemand wel of niet hier mag werken.

Definitief afschaffen 24 weken-eis

Tegelijkertijd wordt in de regels ook de zogenaamde 24-weken-eis officieel uit de regels geschrapt. Asielzoekers mochten maar 24 weken werken per periode van 52 weken. Na een uitspraak van de rechter in november 2023 dat de '24-weken-eis' niet langer geldt, past het UWV deze ook al niet meer toe. De werkgever moet namelijk bij het UWV een verplichte tewerkstellingsvergunning aanvragen als hij een asielzoeker wil laten werken. Sinds het niet meer uitvoeren van de 24-weken eis, is het aantal asielzoekers met een baan fors gestegen. Van ongeveer 600 verleende vergunningen in 2022, tot al ruim 16.500 vergunningen begin september dit jaar.

Zo snel mogelijk meedoen

Dat asielzoekers die in de procedure zitten straks na 3 maanden mogen deelnemen aan de arbeidsmarkt en ook meer weken mogen werken, is gunstig voor de krappe arbeidsmarkt. Ook bevordert het de integratie van deze mensen. Werk zorgt er namelijk voor dat mensen sneller de taal leren, een sociaal netwerk opbouwen en kunnen meedoen in de samenleving.

Nieuwe regels in internetconsultatie

Om de bovenstaande regels te kunnen invoeren moeten het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 en de Regeling uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 worden gewijzigd. Deze voorgenomen wijzigingen zijn op 3 november 2025 in internetconsultatie gegaan. De internetconsultatie loopt tot en met 30 november 2025.

02. Regeling voor huisvestingskosten arbeidsmigranten blijft bestaan

Rijksoverheid (bron: Pont Zorg en Sociaal 4 November 2025)

Het kabinet heeft besloten dat werkgevers maximaal 25% van het minimumloon in rekening mogen brengen voor huisvestingskosten. De geplande afbouw van deze regeling per 1 januari 2026 gaat niet door. Het risico bestaat dat de afbouw van de inhouding op dit moment meer nadelen dan voordelen voor de arbeidsmigrant heeft.

De bescherming van de arbeidsmigrant staat voorop. Daarom neemt het kabinet het besluit om nu nog niet te beginnen met de afbouw van de inhoudingsmogelijkheid. Ook wordt het voorstel nu niet naar de Raad van State gestuurd voor advies.

Een eerdere verkenning laat zien dat er in de praktijk verschillende kanten zitten aan de regeling. De regeling vergroot de afhankelijkheid voor arbeidsmigranten van werkgevers en kan bijdragen aan een onwenselijk verdienmodel. Daar staat tegenover dat de regeling het makkelijker maakt voor arbeidsmigranten en werkgevers om huisvesting te regelen.

Daarnaast kan de overheid door deze regeling eisen stellen aan de kwaliteit van de woning. Zo mag de werkgever enkel geld inhouden voor huisvesting als de woning gecertificeerd is. Met het afschaffen van de regeling verliezen we deze vorm van toezicht.

De afbouw van de regeling kan ertoe leiden dat de situatie van de arbeidsmigrant verslechtert door de huidige positie op de woningmarkt. Ook wil het kabinet de regeling nu niet afbouwen omdat andere maatregelen die arbeidsmigranten moeten beschermen rondom huisvesting nog niet allemaal in werking zijn.

Tegelijkertijd werkt het kabinet aan het verstevigen van de positie van arbeidsmigranten door de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van hun werkgever te verminderen en onwenselijke verdienmodellen te beperken. Zo zijn er Work in NL-informatiepunten om arbeidsmigranten te informeren over hun rechten. Met het wetsvoorstel toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) verbetert de positie van kwetsbare arbeidskrachten, in het bijzonder ook arbeidsmigranten. Daarnaast werkt de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) aan een wetsvoorstel om de huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren.

03. Social return als strategische kans

GreenFox Social Return Binnenlands Bestuur 30 oktober 2025

Praktijkvoorbeelden tonen de mogelijkheden.



Beeld: GreenFox Social Return

Steeds meer gemeentes willen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam aan werk helpen. Maar hoe geef je daar vorm aan, zonder te verzanden in tijdelijke trajecten of ingewikkelde beleidsstukken? Twee persoonlijke verhalen laten zien dat het wél kan – mits er ruimte is voor maatwerk en begeleiding.

Iedereen is ergens goed in

Mirella Moerland was langere tijd uit het arbeidsproces, tot ze via het WerkgeversServicepunt Rijswijk in contact kwam met GreenFox Social Return. Ze volgde een praktijktraject, kreeg een passende werkplek en werkt inmiddels met plezier in een binnendienstfunctie.

'Ik ben uit mijn schulp gekropen en weet nu: ik kan veel meer dan ik dacht.'

Lees [hier](#) het gehele verhaal.

Van bijstandsmoeder naar vaste medewerker

Zarina Abdoellakhan zat jarenlang in de bijstand. Via een jobdate bij het Rijksvastgoedbedrijf en begeleiding door GreenFox vond ze niet alleen werk, maar ook rust. Inmiddels heeft ze een vast contract.

'Ik ben sterker geworden, ook als moeder. Nu heb ik toekomst.'

Lees [hier](#) het artikel op ABU.nl

Waarom dit relevant is voor ambtenaren

Voor beleidsadviseurs, HR-professionals en inkoopteams binnen de overheid bieden deze voorbeelden belangrijke lessen:

- *Social return is mensenwerk*
Beleid werkt pas als het ruimte laat voor persoonlijke begeleiding.
- *Duurzame uitstroom verlaagt de druk op het BUIG-budget*
En vergroot de kans op succesvolle participatie.
- *Werkplekken binnen reguliere organisaties*
Zijn effectiever dan tijdelijke of beschutte trajecten.
- *Begeleiding op de werkvloer*
Is cruciaal voor het behouden van medewerkers.

Conclusie

Social return hoeft geen abstract beleidsdoel te zijn. Het zijn juist dit soort persoonlijke verhalen die laten zien wat er mogelijk is als mens en systeem elkaar wél weten te vinden. Voor ambtenaren betekent dat: niet alleen uitvoeren, maar ook ruimte maken – voor mensen, maatwerk en echte impact.

04. Steek meer geld in verhelpen sociale problemen om bezoek aan dokter te verminderen

Door Klaartje Bax de Telegraaf 13 november 2025



VGZ verlaagt de premie voor de basiszorgverzekering voor volgend jaar met 3 euro per maand, die van CZ en Menzis blijft gelijk. CZ-bestuursvoorzitter Joep de Groot tempert de verwachtingen. Het gaat om een eenmalige meevaller. En die verandert niets aan de stijgende zorgkosten.

De zorgpremie voor mensen die bij CZ verzekerd zijn blijft komend jaar gelijk. Hoe dat voor 2027 gaat uitvallen, is nog niet te zeggen. Dat hangt erg ervan af hoe het nieuwe kabinet omgaat met de zorgkosten, zegt CZ-bestuursvoorzitter Joep de Groot. Inflatie, loonkosten en een toenemende zorgvraag verhogen de druk op het zorgsysteem steeds verder. Het wordt tijd dat de politiek een echt gesprek gaat voeren over gezondheid en welzijn, vindt hij. Het gaat dan wat hem betreft over meer dan alleen onderwerpen die in campagnetijd voorbijkomen, om meer dan het eigen risico verhogen of niet. We moeten durven kiezen voor wat echt belangrijk is, wat het verschil maakt.

Volgens de Groot valt er veel winst te behalen door sociale problemen van Nederlanders aan te pakken. We zijn gewend om sociale hulpvragen met zorg op te lossen, maar daarmee helpen we mensen niet bij wat echt belangrijk voor ze is.

Pluswijken

Hij ziet in de praktijk dat steeds meer zorgconsumptie voortkomt uit maatschappelijke problemen. Eenzaamheid, stress, schulden en armoede hebben enorme impact op gezondheid. De zorg moet geen oplossing worden voor sociale problematiek.

Dat is geen nieuw verhaal. In 2022 werd hierover al gesproken in het Integraal Zorgakkoord en in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord dat afgelopen zomer door de complete zorgsector en gemeenten is ondertekend. Het belang van samenwerking met sociale hulpverleners wordt daarin nogmaals onderstreept.

Volgens de Groot zet CZ hier al jaren op in. In Zuid-Limburg werken we in de Plus-Wijken samen met huisartsen, gemeenten en inwoners. Soms is een wandelclub voor 80-plussers een betere interventie dan extra zorg. Ook in de ggz wordt gekeken of problemen opgelost moeten worden met zorg of anders. We kijken eerst of een probleem sociaal is of echt medisch. Dat maakt een wereld van verschil.

Toch is de inzet van CZ en andere zorgverzekeraars hierin redelijk vrijblijvend. Er is geen toezichthouder die zegt " CZ jullie besteden te weinig geld en aandacht aan het voorkomen van zorg". Zorgverzekeraars worden hier niet verantwoordelijk voor gehouden. En kunnen als het financieel even niet meezit er ook voor kiezen om daaraan wat minder geld uit te geven. Het klopt, dat is een grijs gebied, beaamt de Groot. Het is aan de politiek en het ministerie van Volksgezondheid om daar heldere keuzes in te maken: waar leggen we nou de sociale innovatie neer?

Hij is ervan overtuigd dat investeringen in sociale hulp zich terugbetalen, doordat mensen dan minder vaak naar de dokter of de psycholoog hoeven. We weten dat sociale problemen grote invloed hebben op de zorgvraag. Dus dan moet er ook meer geld naartoe, desnoods ten koste van zorg.

Minder marktwerking

Hij vindt het een goed idee om het zorgstelsel weer een tegen het licht te houden om te kijken waar het beter kan. Op sommige plekken zou ik best minder marktwerking willen. Concurrentie houdt partijen scherp, maar helpt niet overal, zeker niet als je met tien partijen aan één transformatie werkt. Volgens de Groot is de inzet helder. Als we niets doen aan de oorzaken van ongezondheid, blijven de zorgkosten toenemen.

05. Digitale vaardigheden: een gezamenlijke overheidsopgave

Bestuursacademie Nederland (bron: Binnenlands Bestuur 11 november 2025)

De overheid als motor van digitale inclusie.



Beeld: Bestuursacademie Nederland

Met de toenemende digitalisering van de overheid is het van cruciaal belang dat burgers over de nodige digitale vaardigheden beschikken. Overheidsorganisaties staan voor de uitdaging om ervoor te zorgen dat al hun burgers, ongeacht hun digitale vaardigheidsniveau, toegang hebben tot de diensten die zij aanbieden. Maar hoe kunnen zij hierbij helpen? Ontdek het in onze blog.

Waarom zijn digitale vaardigheden zo belangrijk?

Digitale vaardigheden zijn tegenwoordig essentieel voor burgers om volwaardig deel te nemen aan de moderne samenleving. Van het aanvragen van overheidsdiensten tot het beheren van persoonlijke administratie, goede digitale vaardigheden maken dit eenvoudiger en efficiënter. Voor overheidsorganisaties betekent een digitaal vaardige bevolking minder druk op fysieke loketten en een efficiëntere afhandeling van aanvragen en vragen.

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is ontworpen om de communicatie tussen overheidsorganisaties en burgers te vergemakkelijken en te moderniseren. Deze wet verplicht overheidsinstanties om elektronische communicatie mogelijk te maken en te bevorderen. Dit betekent dat overheidsorganisaties niet alleen hun eigen processen moeten digitaliseren, maar ook moeten zorgen dat burgers in staat zijn om effectief gebruik te maken van deze digitale diensten.

Strategieën om de digitale vaardigheden van burgers te bevorderen

Er zijn verschillende strategieën die overheidsorganisaties kunnen hanteren om de digitale vaardigheden van burgers te verbeteren:

- *Educatie*
Het aanbieden van workshops en cursussen die zich richten op basis digitale vaardigheden zoals het gebruik van computers, internet en specifieke overheidsportalen.
- *Toegankelijke online hulpmiddelen*
Ontwikkel duidelijke en gebruiksvriendelijke online handleidingen en tutorials die burgers stap voor stap door digitale processen leiden.
- *Partnerschappen met lokale bibliotheken*
Veel bibliotheken bevatten al Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's), waar burgers hulp kunnen krijgen bij digitale overheidsdiensten zoals DigiD, MijnOverheid of bijvoorbeeld belastingaangifte.
- *Gebruik van eenvoudige taal*
Zorg ervoor dat alle communicatie, zowel digitaal als schriftelijk, in eenvoudige en begrijpelijke taal is opgesteld.

Hoe ga je om met minder digitaal vaardige burgers?

Ondanks de beste inspanningen om digitale vaardigheden te bevorderen, zullen er altijd burgers zijn die niet digitaal vaardig zijn of die om verschillende redenen geen toegang hebben tot digitale hulpmiddelen. Overheidsorganisaties moeten daarom ook strategieën ontwikkelen om deze burgers te ondersteunen:

- *Fysieke loketten*
Zorg ervoor dat er altijd een fysieke optie beschikbaar is voor burgers die niet in staat zijn om online zaken te regelen.
- *Telefonische ondersteuning*
Bied een telefonische hulplijn aan waar burgers terecht kunnen met vragen over digitale diensten en ondersteuning kunnen krijgen bij het gebruik ervan.
- *Persoonlijke assistentie*
Overweeg het inzetten van digitale coaches of assistenten die burgers persoonlijk kunnen helpen bij het navigeren door digitale processen.
- *Mobiele servicepunten*
Voor moeilijk bereikbare gebieden kunnen mobiele servicepunten een oplossing bieden, waar burgers ter plaatse hulp kunnen krijgen.

De rol van overheidsprofessionals

De digitalisering van overheidsdiensten biedt enorme voordelen, zowel voor de overheid als voor de burgers. Echter, het succes van deze digitalisering hangt af van de digitale vaardigheden van de bevolking. Als overheidsprofessional speel je een belangrijke rol in het bevorderen van digitale inclusie. Dit betekent niet alleen het implementeren van bovengenoemde strategieën, maar ook het voortdurend evalueren en aanpassen van deze strategieën aan veranderende omstandigheden en technologieën.

06. Kerstpakkettenactie Leif en Leid 2025 want Kerstmis is een feest

NIEUWS Sittard-Geleen 17 november 2025

Kerstmis is een feest! Bij dat feest hoort toch ook iets extra's. Voor sommige gezinnen is dat echter helaas niet vanzelfsprekend.

Daarom wil de stichting "LEIF EN LEID OVERHOVEN" mensen die het financieel moeilijk hebben door middel van een gevarieerd levensmiddelenpakket ook een feestelijke kerst bezorgen.

Verzamelen voor het kerst is

Hoewel het nog een tijd duurt voordat het kerst is gaan ze van 23 november t/m 18 december 2025 weer levensmiddelen, wasmiddelen en spullen voor persoonlijke verzorging inzamelen voor deze kerstactie.

Vanaf die datum kun je houdbare levensmiddelen afgeven bij:

- Basisschool Overhoven.- Kerk (tijdens diensten).
- Parochiekantoor (dinsdag t/m vrijdag tussen 10.00-12.00).
- Bakker Marcel Roebroeks (Heistraat 30).
- Fysiotherapie Houben (Overhoven 103-A).

Ze denken dan aan pasta, rijst en aardappelpuree, pastasauzen en soep, groenten en fruit in blik, koffie en thee, ontbijtgranen en beleg, vlees en vis in blik, flessen frisdrank, koekjes en snoep, maar ook aan wasmiddelen, spullen voor persoonlijke verzorging etc.

Denk je daarbij wel aan de houdbaarheidsdatum!? Die mag niet verlopen zijn en moet ook na Kerstmis nog langer houdbaar zijn.

De vrijwilligers maken hiermee kerstpakketten die ze vervolgens bezorgen bij inwoners in Overhoven.

Ken je iemand die een kerstpakket kan gebruiken, of kun je zelf zo'n pakket gebruiken? Neem dan contact op via 'Leif en Leid':

Telefoon: 06 37 61 05 82

E-mail: info@leifenleid.nl

Website: leifenleid.nl

Facebook: [Leif en Leid Overhoven](https://www.facebook.com/Leif-en-Leid-Overhoven)

Lokaal(pers)bericht of evenement insturen? Dat kan via sittard-geleen@nieuws.nl.

Adverteren op Sittard-Geleen.nieuws.nl? De bezoekersaantallen blijven stijgen, wat onder andere goed is voor de zichtbaarheid van onze adverteerders. Wil jij je naamsbekendheid vergroten?

Wij denken graag met je mee om de reclame-euro zo optimaal mogelijk te besteden. Door lokaal te adverteren op Sittard-Geleen Nieuws tegen een concurrerende prijs! Neem contact op met Paul Storms via de telefoon: 06-22543972 of via de mail: p.storms@nieuws.nl.

De nieuwsredactie is te bereiken via sittard-geleen@nieuws.nl.

07. Meerdere grote steden willen 'spreidingswet voor daklozen'

[Koen Enneking](#) Binnenlands bestuur 18 november 2025

Maar niet elke grote gemeente loopt warm voor dit idee.



Beeld: Shutterstock

De gemeenten Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Tilburg willen een soort spreidingswet voor de opvang van dak- en thuislozen. Zo'n wet zou de opvang eerlijker over het land verdelen en voorkomen dat vooral de grote steden de lasten dragen. Andere gemeenten, waaronder Rotterdam, Nijmegen en Breda, voelen weinig voor zo'n landelijke maatregel. Dat blijkt uit een rondgang van *Binnenlands Bestuur* langs de tien grootste gemeenten.

Het idee van een 'spreidingswet voor daklozen' is niet nieuw. In november 2023 [pleitten](#) enkele opvanglocaties al voor een landelijke regeling om dak- en thuislozen eerlijker over gemeenten te verdelen. Amsterdam is voorstander, vooral als het gaat om dakloze gezinnen zonder binding met de regio. 'Maar ook voor andere groepen zou meer centrale regie helpen', laat de hoofdstad weten aan *Binnenlands Bestuur*. Bijvoorbeeld voor jongeren, EU-burgers, mensen met ggz- of verslavingsproblematiek, vrouwen en slachtoffers van mensenhandel.

'Geen binding'

Amsterdam krijgt hierin bijval van de gemeente Den Haag. 'Op dit moment vangen de grote steden veel gezinnen op die geen binding met onze gemeenten hebben of eigenlijk geen recht hebben op opvang', aldus GroenLinks-wethouders Mariëlle Vavie (Den Haag) en Rutger Groot Wassink (Amsterdam) in een recente brief aan het kabinet. Volgens beiden zou een 'landelijke verdeelafpraak' voor de huisvesting van deze gezinnen enorm helpen.

Ook Utrecht en Tilburg voelen wel wat voor een wettelijk kader dat regionale spreiding van opvang faciliteert. 'Een spreidingswet kan helpen om uitstroom beter te organiseren en de opvangcapaciteit eerlijker over gemeenten te verdelen', reageert Tilburg. Wel vindt de

Brabantse gemeente het belangrijk dat landelijke toegankelijkheidsregels binnen regio's eenduidig worden toegepast. Utrecht is wel voor een spreidingswet, maar niet zozeer voor dak- of thuislozen, maar voor het creëren van woningen voor kwetsbare groepen in alle gemeenten. 'Dáár ligt de oplossing', stelt de Domstad.

Niet verplaatsen

Andere grote steden, zoals Rotterdam, zien zo'n landelijke maatregel niet zitten. Het doel is om mensen van straat te krijgen door hen huisvesting, begeleiding en zorg te bieden – iets wat volgens de havenstad alleen kan binnen een centrumgemeente. Rotterdam wil deze mensen dus niet verplaatsen, tenzij ze bijvoorbeeld in het land van herkomst beter kunnen worden geholpen, zoals EU-arbeidsmigranten.

Nijmegen en Breda willen evenmin zo'n spreidingswet. Nijmegen wil wel kleinschalige opvang dicht bij de gemeente waar iemand dakloos werd. Breda werkt al binnen de regio samen, waarbij elke gemeente naar draagkracht bijdraagt aan het terugdringen van dakloosheid.

Maatschappelijk herstel

Almere twijfelt. 'Landelijk zien we het probleem van een toename van dakloosheid, dus de vraag is in hoeverre een spreidingswet dit probleem daadwerkelijk oplost', reageert de grootste gemeente van Flevoland. Veel daklozen blijven bovendien liever in hun eigen omgeving, meent Almere. Daarnaast benadrukt de gemeente dat eerst moet worden onderzocht of verplichte spreiding maatschappelijk herstel daadwerkelijk bevordert.

Groningen laat het afhangen van de vormgeving van zo'n wet, en koppelt het vraagstuk aan het organiseren van voldoende huisvestingsmogelijkheden. 'Het oplossen van dakloosheid start daar namelijk.' Eindhoven heeft nog geen standpunt ingenomen, maar zegt dat deze 'spreidingswet' wel vragen oproept over de uitvoering, gelet op regionale opgaven en verschillen tussen regio's. Vanwege schaarste verloopt het vinden van opvanglocaties moeizaam in de Lichtstad. 'We zetten daarom voor nu in op het gesprek over de evenredige verdeling van voorzieningen binnen de regio', laat Eindhoven weten. Of en hoe zo'n spreidingswet een 'extra stimulans' kan bieden, ligt aan de uitwerking en invulling, aldus de grootste Brabantse gemeente.

08. 56 procent van Nederlanders draait verwarming niet open vanwege te hoge energiekosten: 'Kiezen tussen warm blijven of eten op tafel'

Door Theo Besteman dagblad de Limburgere 19 november 2025



56 procent van Nederlanders draait verwarming niet open vanwege te hoge energiekosten. © Getty Images

Meer dan de helft van de Nederlanders laat de verwarming uit. Door de explosief gestegen energietarieven houdt 56 procent het huis bewust koud, blijkt uit nieuw onderzoek van de Stichting Consumer Justice (CJF).

Onder 65-plussers en gezinnen loopt dat op tot 63 procent. De cijfers laten zien hoe diep de energiecrisis inmiddels in het dagelijks leven snijdt. „Veel mensen moeten kiezen tussen warm blijven of eten op tafel zetten”, zegt bestuursvoorzitter Michael Lints van CJF. Meerdere instituten tonen dat de energielasten voor veel huishoudens structureel te hoog blijven, ondanks de dalende gasprijs. Volgens TNO leefden er vorig jaar naar schatting zo’n 510.000 huishoudens in ‘energiearmoede’ in ons land, ruim 6 procent van alle huishoudens. Onderzoeksbureau CE Delft kwam op maximaal 634.000 huishoudens met een structureel tekort door de energie.

Miljoen huishoudens op het randje

Nog eens een miljoen huishoudens zou bij uitschieters in de energieprijzen, zoals tijdens de Russische inval in Oekraïne, risico lopen door slechte isolatie. Nederland bungelt Europees gezien onderaan. Eind vorig jaar hadden alleen de Zweden hogere gasprijzen. Het resultaat is zichtbaar in huishoudportemonnees: 31 procent van de Nederlanders heeft inmiddels bezuinigd op boodschappen en vrije tijd, meldt CJF. CJF is een massaclaim begonnen tegen tien grote energieleveranciers. Volgens de stichting hebben bedrijven als Vattenfall, Eneco, Essent, Engie en Budget Thuis sinds april 2017

misbruik gemaakt van zogeheten prijswijzigingsclausules. Daarmee konden contractprijzen van de ene op de andere maand omhoog gaan, zonder duidelijk onderbouwde reden.

'Benadeeld'

„Deze praktijken hebben miljoenen huishoudens en kleine bedrijven jarenlang benadeeld”, stelt Lints. De stichting stelt dat leveranciers niet alleen het consumentenrecht, maar ook het mededingingsrecht hebben overtreden. Er zou onderling afgestemde handelswijziging zijn geweest, waardoor concurrentie werd beperkt en prijzen kunstmatig hoog bleven. Op 1 oktober diende CJF, die ook kleine ondernemers vertegenwoordigt, een dagvaarding in bij de rechtbank Amsterdam. „Het vertrouwen in de energiemarkt is weg”, zegt Lints.

Lastig vergelijken

De toezichthouder ACM waarschuwde voor forse prijsverschillen. Veel huishoudens proberen hun lasten te verlagen, maar vinden het moeilijk om alle voorwaarden en kosten goed te vergelijken.

Tegelijkertijd ziet de waakhond dat 'bijna de helft' van deze consumenten zich onder druk gezet voelt door ongevraagde telefonische verkoop. De ACM wil dat de politiek een einde maakt aan telefonische werving.

09. Huizen splitsen is snel middel tegen woningnood, maar regels zitten in de weg

Bron: Nu.nl 21 november 2025



Beeld: Van Wijnen

Om de krapte op de woningmarkt te verhelpen kunnen huizen worden gesplitst. Voorheen waren mensen huiverig, maar experts zien er een snelle manier in om starters en senioren te helpen. "Met alleen nieuwbouw gaan we het niet halen."

Tijdens de verkiezingscampagne kondigden veel partijen aan iets te willen doen om woningnoodoplossingen zoals splitsen aan te jagen. D66 wil de vergunningen voor woningsplitsing gratis maken. CDA wil de mogelijkheden van splitsen benutten. VVD wil het

splitsen van panden makkelijker maken. Dit zal dus waarschijnlijk geen pijnpunt worden tijdens de kabinetsformatie.

De mogelijkheden van splitsen (waarbij er van één woning meerdere worden gemaakt) en delen (waarbij meerdere bewoners in één woning komen) worden nog te weinig benut om de woningnood echt wat te verminderen. Ook optoppen, het aanbrengen van nieuwe woonlagen op bestaande panden, gebeurt [te weinig](#). Verder bleek eerder deze week dat het transformeren van lege panden naar woningen [minder gebeurt](#): gemeenten werken niet altijd mee.

"Gemeenten hebben een sleutelrol omdat, bedoeld of onbedoeld, de lokale regelgeving in de weg zit", zegt woningmarktexpert Jeroen Mens van kennisorganisatie Platform31. Jarenlang waren gemeenten huiverig voor een hogere dichtheid (meer mensen per vierkante meter) omdat ze bang waren voor overlast. Bijvoorbeeld huizen vol studenten.

Toen kwam het woningtekort. Het kabinet wil 100.000 woningen per jaar bouwen, maar de nieuwbouw stakt. Van juli tot september kwamen er [weer minder nieuwbouwwoningen](#) bij. Dus wordt naar andere mogelijkheden gekeken.

Jaarlijks kunnen corporaties negentienduizend extra woningen creëren door middel van splitsen, delen, optoppen en hospitaverhuur, blijkt uit [onderzoek](#) van Platform31. Bijna een vijfde van de jaarlijkse ambitie dus, en binnen een half jaar te regelen.

"Je ziet dat de betrokken spelers de mogelijkheden steeds meer omarmen", zegt Mens. "Maar je hoort ook veel over de hindernissen."

Vragen bij buurtbewoners

In Den Bosch is te zien hoe het ook kan. Bouwbedrijf Van Wijnen heeft daar net een woning gesplitst. Behalve de twee grote vlaggen die het bedrijf voor de presentatie in de voortuin heeft geplaatst, vallen de veranderingen aan de buitenkant niet op.

"Dat was een eis van de gemeente", zegt Van Wijnen-directeur Anton Troeijen. "Aan het uiterlijk van het gebouw mocht niets veranderen." Het is een rijtjeshuis van twee verdiepingen. Een echte doorzonwoning uit de jaren zeventig en dat is geen toeval, want die gebouwen zijn makkelijk te splitsen. Volgens Van Wijnen zijn in Den Bosch 1.675 van zulke kansrijke woningen te vinden.

Ook heeft Den Bosch duidelijke regels opgesteld voor splitsen. De parkeernorm, die vaak [een drempel is](#), zit hier niet in de weg. Om overlast te voorkomen mogen niet te veel woningen worden gesplitst. En degene die wil splitsen, moet het gesprek met de omgeving aangaan.

Buurtbewoners hadden best wel wat vragen toen de splitsing werd aangekondigd, merkte woningcorporatie Zayaz. Zayaz is de eigenaar van het gebouw. Van Wijnen voert al jaren splitsingen in opdracht van Zayaz uit. Uiteindelijk, is de ervaring, komen er geen bezwaren. Het is belangrijk om de buurt in het proces mee te nemen en te informeren.

Behoeftte aan seniorenwoningen

Het helpt ook dat Den Bosch niet te strenge eisen heeft voor het minimale oppervlak van een woning. Als gemeenten een groot minimumoppervlak hanteren, is een van de woningen die door een splitsing ontstaat, al snel te klein. Maar de ondergrens in Den Bosch is 40 vierkante meter.

De woningen die Van Wijnen net met de splitsing heeft gemaakt, zijn groter. De benedenverdieping is 48 vierkante meter en de bovenverdieping 55. In de huiskamer beneden staat een maquette van een gesplitste woning, die je hieronder ziet staan.

"Op de begane grond is alles gelijkvloers", zegt Troeijen. "Dit kan bijvoorbeeld een seniorenwoning worden."

Nederland heeft een grote behoefte aan seniorenwoningen, want vergrijzing zet de zorg en de woningmarkt onder druk. Bouwen voor senioren kan [beide problemen verlichten](#). Daarom wil Nederland de komende jaren voor 290.000 seniorenwoningen zorgen, maar de benodigde aantallen worden bij lange na niet gehaald.

Nederlanders wonen ruim

"Er zitten allerlei bijkomende voordelen aan woningsplitsing", zegt Platform31-expert Mens. "Het draagt niet alleen bij aan het oplossen van de woningnood, maar het kan ook de vereenzaming bij senioren tegengaan." Bijvoorbeeld als de kinderen het huis uit zijn en er een starter op de vrijgekomen bovenverdieping komt te wonen.

Nederlanders wonen bovendien ruim. Ze hebben gemiddeld 53 vierkante meter per persoon tot hun beschikking, waar het EU-gemiddelde ongeveer 43 vierkante meter is.

"De angst dat er door zulke oplossingen overlast ontstaat, kun je ook omdraaien", gaat Mens verder. "In buurten waar het redelijk stil is, kan levendigheid juist een voordeel zijn, en kunnen de voorzieningen op peil blijven. Maar de mix moet wel goed zijn."

Dertig weken in plaats van twee jaar

Troeijen blikt tevreden terug op de splitsing in Den Bosch. Hij kijkt uit over de voortuin, die nu bij de bovenwoning hoort. De achtertuin zal voor de bewoners op de begane grond zijn. Hij kan zich voorstellen dat er gebieden in Nederland zijn waar het moeilijker gaat, maar hier ging het soepel.

"Bij het splitsen van een woning kun je gelijk verduurzamen", zegt Troeijen. "Bovendien is de uitstoot van stikstof en CO2 veel lager." En het hele proces kost zo'n dertig weken, terwijl de bouw van een nieuwe woning doorgaans zo'n twee jaar duurt. Een belangrijk nadeel is dat gewacht moet worden totdat bewoners verhuizen. En de aantallen komen niet in de buurt van nieuwbouw.

"Maar oplossingen als woningsplitsing zijn zo'n eenvoudige knop om aan te draaien", zegt Troeijen. "Het zou een gemiste kans zijn om die niet te benutten."

10. Afschaffen kostendelersnorm helpt woningmarkt nauwelijks

[Koen Enneking](#) Binnenlands Bestuur 21 november 2025

Twee hoogleraren van de Vrije Universiteit Amsterdam uiten hun zorgen over mogelijke kosten van honderden miljoenen euro's



Foto: Harold Versteeg/ANP

Bijstandsgerechtigden die hun woning delen, leveren door de kostendelersnorm een deel van hun uitkering in. Meerdere politieke partijen willen die regeling schrappen om zo de druk op de woningmarkt te verlichten. Maar volgens hoogleraren Raymond Gradus en Pierre Koning zal dat nauwelijks helpen. In *Trouw* waarschuwen zij voor forse kosten en nieuwe uitvoeringsproblemen.

Financieel gestraft

De kostendelersnorm, onderdeel van de Participatiewet, bepaalt dat bijstandsgerechtigden met bijvoorbeeld een inwonend kind (vanaf 27 jaar) of een onderhuurder een lagere uitkering krijgen. De gedachte hierachter is dat zij woon- en huishoudkosten kunnen delen. ChristenUnie, SP, Volt, DENK, CDA, GroenLinks-PvdA, Partij voor de Dieren en D66 willen die korting [afschaffen](#). Veel woningdelers zouden dan een hogere uitkering krijgen. Gehuwden overigens niet. Zij vormen namelijk echt een gezamenlijke huishouding.

Als argument voor afschaffing wordt vaak de woningnood genoemd. Zo [stelt](#) D66 dat mensen die willen samenwonen, dat ook moeten kunnen zonder financieel te worden gestraft. Maar of de woningmarkt daarmee daadwerkelijk wordt ontlast, is volgens Gradus en Koning zeer de vraag.

Jongvolwassenen

Afschaffing van de kostendelersnorm kost naar schatting 400 miljoen euro per jaar, [schrijven](#) de hoogleraren economie in *Trouw*. Zo'n 100.000 uitkeringsgerechtigden gaan erop vooruit; ongeveer de helft krijgt er 500 euro per maand bij. 'De groep die hiervan profiteert is divers', menen Gradus en Koning. Van ouderen met een onvolledige AOW tot jongvolwassenen die bij hun ouders wonen.

Toch verwachten de wetenschappers dat de groep jongvolwassenen die profiteert relatief klein blijft. De leeftijdsgrens voor de kostendelersnorm is in 2023 verhoogd van 21 naar 27 jaar. 'Daarnaast kunnen gemeenten via een hardheidsclausule besluiten om jongvolwassenen vanaf 27 jaar niet mee te tellen als kostendeler voor de uitkering van volwassenen. Ook staan steeds meer gemeenten nu al toe dat mensen met een bijstandsuitkering die een kamer over hebben, wat bijverdienen als hospita.'

Latrelatie

Voor de woningmarkt is het effect op voorhand moeilijk in te schatten, stellen Gradus en Koning. 'Er zullen nu mensen met een latrelatie zijn die vanwege de kostendelersnorm apart blijven wonen. Eerder onderzoek onder ouderen met een latrelatie wees uit dat slechts 17 procent zou gaan samenwonen als de AOW-uitkering dan niet omlaag gaat. Er is geen reden om aan te nemen dat dit voor latende bijstandsgerechtigden anders ligt.'

350 woningen

Uitgaande van de aantallen alleenstaanden in de bijstand en met hetzelfde gebrek aan animo om na afschaffing van de kostendelersnorm samen te gaan wonen, zou dit volgens Gradus en Koning zo'n 350 woningen opleveren. Daar voegen de hoogleraren aan toe dat het afschaffen van de kostendelersnorm meer nadelen kent. 'Het effect op de arbeidsmarkt is ronduit negatief, omdat de overgang van niet-werken naar werken door de hogere uitkering nog onaantrekkelijker wordt. In een vergrijzende samenleving met steeds grotere tekorten op de arbeidsmarkt gaat van dit voorstel een verkeerd signaal uit.'

Complexer

Maar, zeggen de twee, misschien wel het belangrijkste nadeel is dat afschaffing de uitvoering aanzienlijk compliceert. 'Dit voorstel betekent dat je alleen gekort wordt als je getrouwd bent of een samenlevingscontract hebt. Je zou dus kunnen samenwonen met een vriend of vriendin zonder gekort te worden. Maar officieel samenwonen moet je vooral niet doen. De kosten zouden daarom weleens hoger kunnen uitvallen dan 400 miljoen, waar het CPB nu vanuit gaat.'

Wat Gradus en Koning betreft past het afschaffen van de kostendelersnorm dan ook niet bij het vlottrekken van de woningmarkt. 'Het zadelt de uitvoering met een onmogelijke situatie op, kost veel geld en helpt woningmarkt amper of niet vooruit', aldus de hoogleraren.

11. Minister voor armoede? 'Aandacht voor schulden is verdeeld'

Stijn Vos Binnenlands Bestuur 24 november 2025

De NVVK pleit in een brief aan informateur Buma voor een minister van armoede in het nieuwe kabinet.



ANP/ Hollandse Hoogte / Laurens van Putten

Er moet in het nieuwe kabinet een minister komen met verantwoordelijkheid en doorzettingsmacht voor bestaanszekerheid, minnelijke schuldhulp, Wsnp en beschermingsbewind. Daarvoor pleit de NVVK, de branchevereniging voor schuldhulp en financiële dienstverlening, in een brief aan informateur Sybrand Buma.

Eén op de tien

Momenteel heeft één op de tien huishoudens problematische schulden. Reden genoeg volgens de NVVK voor een hernieuwde focus op armoede- en schuldenbeleid. 'bijna de helft van alle huishoudens is financieel kwetsbaar. Verdere stijging van dit aantal dreigt wanneer de aandacht hiervoor verdeeld blijft. Gefocust en integraal beleid kan verdere stijging voorkomen.'

Eén minister

Essentieel is volgens de branchevereniging daarom dat één minister verantwoordelijkheid krijgt over het armoedevraagstuk. Het kabinet Rutte IV kende wel een minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, dat was Carola Schouten. Bij aantreden van het kabinet Schoof kwam die ministerspost te vervallen en werd armoedebeleid ondergebracht bij Jurgen Nobel, staatssecretaris voor Participatie en Integratie.

Financiering onzeker

Onder het kabinet Schoof is ook de structurele financiering voor het Nationaal Programma Armoede en Schulden ingetrokken. De NVVK pleit ervoor dat dit herstelt wordt door het

nieuwe kabinet. Die structurele financiering is onder andere nodig om de schuldenketen te verbeteren. Momenteel kosten schulden de samenleving 8,5 miljard euro per jaar. 'De hoge kosten van schulden voor de samenleving zullen sterk dalen wanneer u de samenwerking tussen de zorg en de financiële hulpverlening versterkt.'

Continuïteit van beleid

Schuldenbewind moet daarnaast volgens de branchevereniging kosteloos worden gemaakt voor hulpvragers. Ook duurt het nu nog vaak heel lang voordat mensen ondersteuning krijgen, gemiddeld acht jaar. Belangrijk is daarom ook dat er nog meer wordt ingezet op vroeg-signalering. Ten slotte vraagt de NVVK om continuïteit van beleid. Door een onzekere basis staat de uitvoering onder druk.